

Liikennevahinkoportin käyttöohje

www.oti.fi/liikennevahinkoportti

Onnettomuustietoinstituutti (OTI)

Versio 30.1.2020

Sisällys

1	Yleistä Liikennevahinkoportista: liikennevahinkojen tilastoaineistoa kattavasti	3
2	Liikennevahinkoportin aineisto	3
3	Liikennevahinkoportin käyttö	3
3.1	Kirjautuminen ja käyttäjätunnukset	3
3.2	Portin välilehdet ja suodattimet	4
3.2.1	Liikennevahinkoportin välilehdet	5
3.2.2	Suodattimet.....	6
3.3	Vihjeitä portin käyttöön.....	7
3.3.1	Kuvaajien ja taulukoiden katselu.....	7
4	Eräitä aineistoon liittyviä huomautuksia	8
4.1.1	Vertailtavuus muihin tilastoihin.....	8
4.1.2	Lähdesuoja.....	8
4.1.3	Aineiston virheet.....	8
4.1.4	Yhteyshenkilöt.....	9

1 Yleistä Liikennevahinkoportista

Liikennevahinkoportti sisältää lukumäärätietoja kaikista vakuutusyhtiöiden lakisääteisestä liikennevakuutuksesta korvaamista liikennevahingoista. Sovellus mahdollistaa kymmenen vuoden aikana korvattujen liikennevahinkojen tarkastelun esimerkiksi alueittain ja ajoneuvotyypeittäin.

2 Liikennevahinkoportin aineisto

Aineisto sisältää 10 viimeisen vuoden aikana liikennevakuutuksesta korvatut omaisuus- ja henkilövahingot. Tietoja on yhteensä lähes miljoonasta liikennevahingosta.

Aineisto on kansallisesti ja kansainvälisesti ainutlaatuinen. Liikennevakuutusyhtiöt saavat vakuutuksenottajien vahinkoilmoituksista tietoa useammasta tapahtuneesta liikennevahingosta kuin mikään muu viranomainen tai organisaatio. Tilaston tietoja tulkittaessa on kuitenkin otettava huomioon vahinkojen tilastoon tuloperusteet. Peruslähtökohdat tämän tilaston vahingoille ovat seuraavat:

1. vakuutuksenottaja on jättänyt vakuutusyhtiölle vahinkoilmoituksen ja
2. liikennevahingon johdosta (katso myös liikennevakuutuslaki) on maksettu korvausta liikennevakuutusvelvollisen moottoriajoneuvon liikennevakuutuksesta.

Liikennevakuutuksesta on voitu korvata joko omaisuuden vahingoittumisesta tai henkilöiden vammautumisesta aiheutuneita kuluja. Lisäksi pienessä osassa vahingoista on aiheutunut pelkästään järjestely- tai oikeudenkäyntikuluja ja ne tapaukset on sisällytetty omaisuusvahinkoihin. Vakuutuksenottajan on joka tapauksessa täytynyt toimittaa vakuutusyhtiölle vahinkoilmoitus.

- Omaisuusvahinko on liikennevahinko, josta on maksettu korvauksia vastapuolen tai kolmannen osapuolen ajoneuvoon tai omaisuuteen kohdistuneista vahingoista.
- Henkilövahinko on liikennevahinko, josta on maksettu korvauksia jollekin onnettomuudessa mukana olleelle henkilölle. Uhreja ovat liikennevahingoissa vammautuneet tai kuolleet henkilöt.

Tietoja tulkittaessa on otettava myös huomioon, että liikennevahingossa aiheutuneet henkilövahingot sekä vastapuolelle tai muuhun vieraaseen omaisuuteen kohdistuneet omaisuusvahingot korvataan pääsääntöisesti aiheuttajan liikennevakuutuksesta. Vahingot, joiden johdosta on maksettu korvausta useamman kuin yhden ajoneuvon liikennevakuutuksesta, ovat tilastossa useammin kuin kerran. Syyllisyyden osalta jaettuja vahinkoja on tilastoaineistosta kuitenkin alle 1 %.

3 Liikennevahinkoportin käyttö

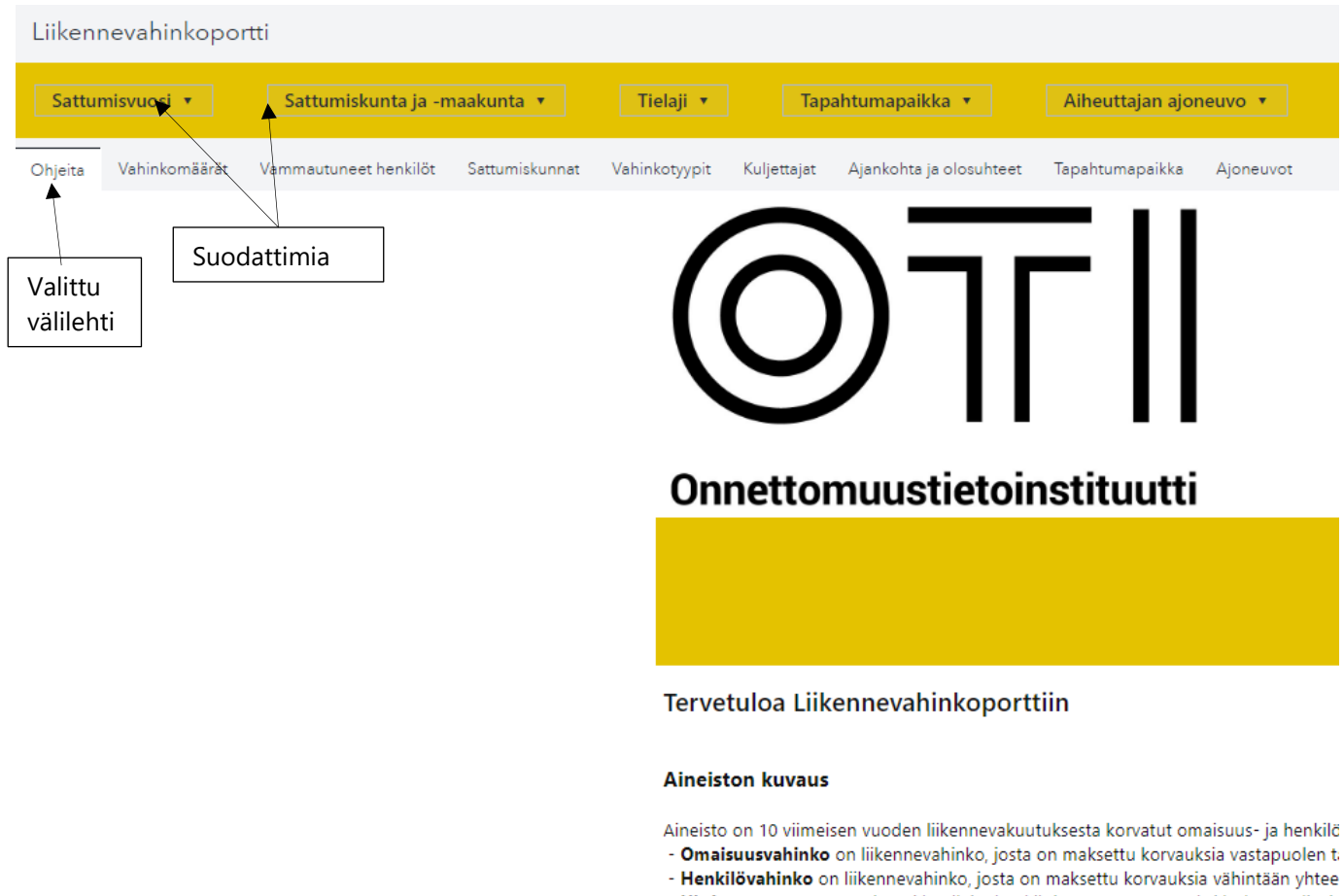
3.1 Kirjautuminen ja käyttäjätunnukset

Liikennevahinkoportti on avoin palvelu, joka ei tarvitse käyttäjätunnistusta. Sovellus löytyy osoitteesta

<http://www.oti.fi/liikennevahinkoportti>

3.2 Välilehdet ja suodattimet

Tietoja esitetään aiheittain välilehdillä. Käytävissä olevat välilehdet sijaitsevat sovelluksen toisella valintarivillä. Suodattimet sijaitsevat välilehtipalkin yläpuolella (keltainen tausta). Suodattimilla voi rajata esitettävää tietosisältöä. Suodattimiin tehdyt valinnat vaikuttavat kaikkien välilehtien sisältöön. Välilehdistä ja suodattimista kerrotaan tarkemmin kappaleissa 3.2.1 ja 3.2.2.

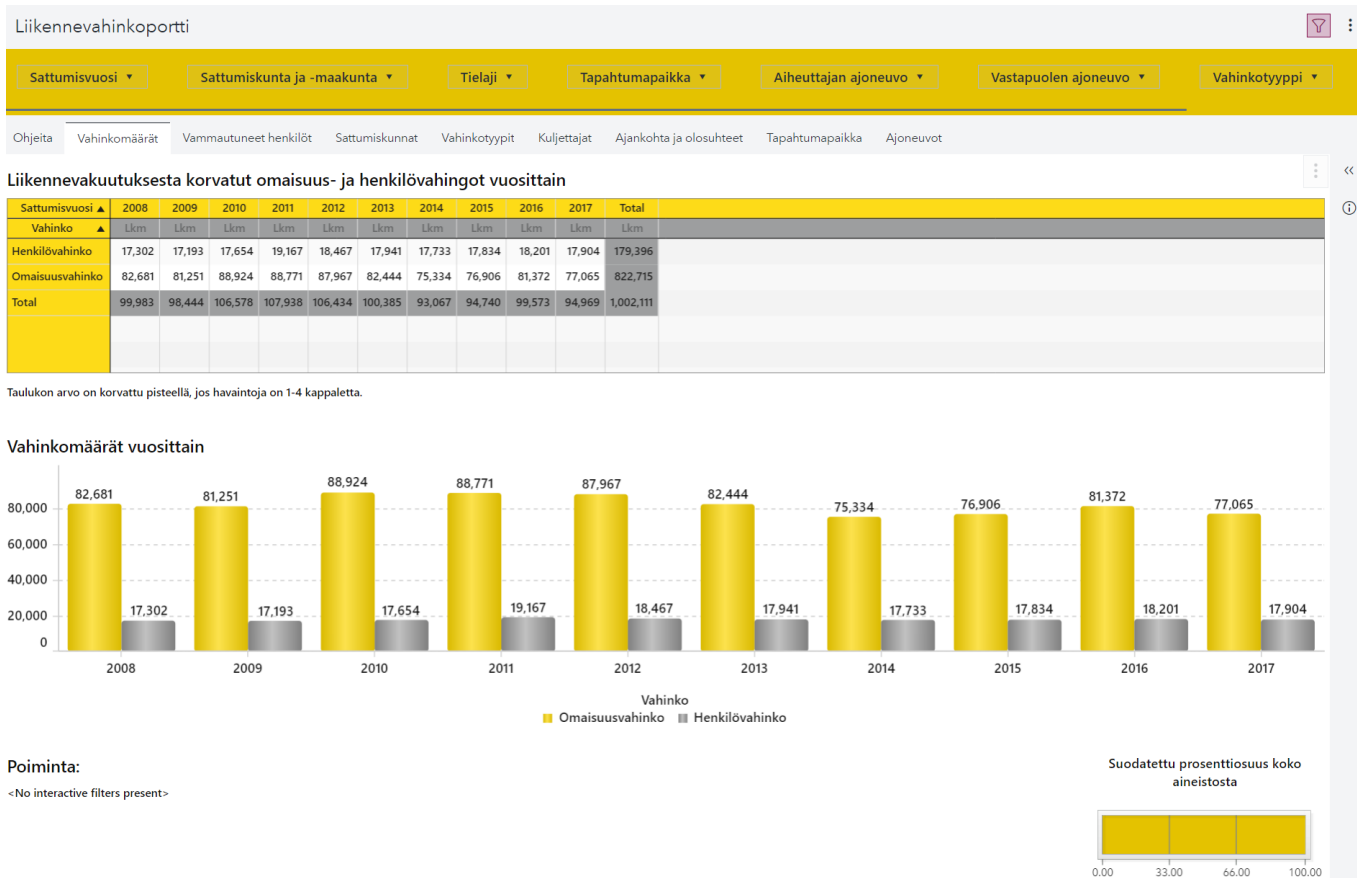

The screenshot shows the 'Liikennevahinkoportti' application interface. At the top, there is a yellow navigation bar with several filter buttons: 'Sattumisvuosi', 'Sattumiskunta ja -maakunta', 'Tielaji', 'Tapahtumapaikka', and 'Aiheuttajan ajoneuvo'. Below this bar is a white navigation bar with tabs: 'Ohjeita', 'Vahinkomäärät', 'Vammautuneet henkilöt', 'Sattumiskunnat', 'Vahinkotyytit', 'Kuljettajat', 'Ajankohta ja olosuhteet', 'Tapahtumapaikka', and 'Ajoneuvot'. A box labeled 'Valittu välilehti' points to the 'Ohjeita' tab, and a box labeled 'Suodattimia' points to the filter buttons. The main content area features the logo of the Onnettomuustietoinstituutti, which consists of a stylized 'O' and 'TII' letters. Below the logo is a yellow rectangular block, followed by the text 'Tervetuloa Liikennevahinkoporttiin' and a section titled 'Aineiston kuvaus' with a list of bullet points.

Kuva 2. Välilehdet ja suodattimet sijaitsevat ruudun yläreunassa.

Kuvaajissa on mahdollista nähdä arvoon liittyviä lisätietoja viemällä hiiren osoitin kuvaajan palkin päälle. Taulukoita ja kuvaajia on myös mahdollista kopioida kuvina toisiin ohjelmiin. Katso ohjeen kohta 3.3.1

Tietosuojasysteistä pienien havaintomäärien (1-4 havaintoa) tietoja ei esitetä yksityiskohtaisesti, vaan havaintomäärän tilalla esitetään piste.

Kuva 3. Liikennevahinkoportin etusivulla esitellään liikennevahinkojen vuotuisia määriä.

3.2.1 Välilehdet

Ilman suodatusta kaikilla välilehdillä esitetään oletusarvoisesti kymmenen vuoden vahinkotiedot.

Vahinkomäärät

Välilehdellä esitetään vuotuiset liikennevahinkojen määrät omaisuus- ja henkilövahinkoihin jaoteltuina.

Vammautuneet henkilöt

Välilehdellä esitetään liikennevahinkojen uhrien eli liikennevahingoissa loukkaantuneiden ja kuolleiden ihmisten lukumäärät. Huomaa, että suodattimet vaikuttavat ainoastaan liikennevahingon aiheuttajakuljettajan ikään ja sukupuoleen. Esimerkiksi ikävalinta 21-24 vuotta tuo esille 21-24-vuotiaiden kuljettajien aiheuttamissa liikennevahingoissa tulleiden uhrien määrän, uhrin iästä riippumatta.

Sattumiskunnat

Välilehdellä esitetään liikennevahinkojen ja niissä tulleiden uhrien kuntakohtaisia määriä taulukoituna sekä karttapohjalla. Tietoja esitetään myös kuntien asukaslukuihin suhteutettuina. Karttapohjaa on mahdollista tarkastella kahdesta eri näkökulmasta: liikennevahinkojen lukumäärät ja uhrien lukumäärät. Karttapohjalla esitettävät tiedot voi valita kartan yläpuolisista painikkeista. Kartan oikealla puolella oleva selite ilmaisee kuntapallon koon ja värin merkityksen. Asukaslukuun suhteutetussa uhrimäärässä (Uhr/100 as) tulee huomioida, että uhrien luku suhteutetaan yhden vuoden asukaslukuun.

Vahinkotyypit

Välilehdellä esitetään liikennevahinkojen jakautumista vahinkotyyppien mukaisiin luokkiin. Välilehden vasemmassa alakulmassa olevassa laatikkokuvaajassa laatikon koko kuvaa vahinkotyyppiin kuuluvien vahinkojen kappalemäärää ja laatikon väri kuvaa vahingoissa tulleiden uhrien määrää suhteessa vahinkojen kokonaismäärään. Alkutilanteessa kuvaaja esittää vahinkotyypit pääluokittain. Tuplaklikkaamalla laatikkoa saa esille pääluokan muodostavat yksityiskohtaiset vahinkotyypit. Takaisin alkutilaan pääsee valitsemalla kuvaajan yläpuolelta linkin *All Vahinkotyyppi*.

Kuljettajat

Välilehdellä tarkastellaan liikennevahinkojen aiheuttajakuljettajien ikää ja sukupuolta taulukoituna ja graafisesti.

Ajankohta ja olosuhteet

Välilehdellä tarkastellaan liikennevahinkojen tapahtumisajankohtaa ja olosuhteita valoisuuden sekä kelin perusteella.

Tapahtumapaikka

Välilehdellä tarkastellaan liikennevahinkoja tapahtumispaikan tien kohdan, nopeusrajoituksen ja tieluokan mukaan sekä vahinkopaikan sijoittumista taajamaan ja taajaman ulkopuolelle.

Ajoneuvot

Välilehdellä esitetään liikennevahinkojen vuosijakaumat aiheuttaja-ajoneuvon mukaan luokiteltuna. Lisäksi esitetään yhteenajo-onnettomuudet aiheuttaja-ajoneuvon ja ensimmäisen vastapuolen mukaan ristiintaulukoituna.

3.2.2 Suodattimet

Suodattimiin tehdyt valinnat vaikuttavat kaikkiin välilehtiin. Käytössä on seuraavat suodattimet:

- Sattumisvuosi
- Sattumiskunta ja maakunta
 - kun maakunta on valittu, näkyy kuntalistassa vain kyseisen maakunnan kunnat
- Tielaji
- Tapahtumapaikka
- Aiheuttajan ajoneuvo
- Vastapuolen ajoneuvo
- Vahinkotyyppi
- Kuljettaja (aiheuttaja)

Suodattimen valintalista avautuu klikkaamalla suodattimen nimeä hiiren vasemmalla napilla. Suodatinvalinnat tehdään hiiren vasemmalla napilla. Suodattimiin voi tehdä yhden tai useamman valinnan. Valinnan tehtyään voi joutua odottamaan hetken tuloksien latautumista. Klikkaus valintalistan ulkopuolelle sulkee kaikki avoimet valintalistat.

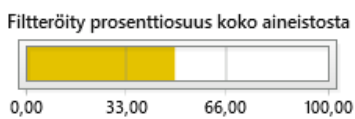
Hiiren oikeanpuoleisen napin klikkaaminen valintalistan päällä aukaisee valikon, josta voi poistaa kaikki kyseisen suodattimen valinnat tai valita kerralla kaikki valinnat.

Tiedot tehdyistä suodatinvainnoista näkyy välilehden vasemmassa alakulmassa olevassa tekstikentässä.

Poiminta:

Sattumisvuosi In (2016) OR Sattumisvuosi In (2015) OR Sattumisvuosi In (2014) OR Sattumisvuosi In (2013) OR Sattumisvuosi In (2012)

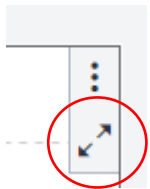
Välilehden oikeassa alakulmassa oleva palkki osoittaa, kuinka suuri osuus koko aineiston havainnoista on käytössä. Kun yhtään suodatinta ei ole valittu, palkin arvo on 100 %.

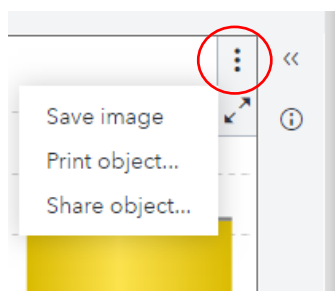
3.3 Vihjeitä Liikennevahinkoportin käyttöön

3.3.1 Kuvaajien ja taulukoiden katselu

Kuvaajat ja taulukot kannattaa suurentaa täysikokoisiksi. Suurentaminen tapahtuu viemällä hiiri taulukon tai kuvion oikeaan yläkulmaan ja painamalla nuolipainiketta. Katselun jälkeen kuva pienennetään samalla toiminnolla.

Kolmella pisteellä varustettua painiketta painamalla avautuu valikko, jonka toiminnot ovat seuraavat:

1. Taulukon tai kuvion tallentaminen PNG-kuvana
2. Taulukon tai kuvion tulostaminen
3. Taulukon tai kuvion jakaminen

..

4 Eräitä tilastoaineistoon liittyviä huomautuksia

Liikennevahingoista 40-50 % on tapahtunut pysäköintialueilla, huoltoasemilla, piholla ja vastaavilla alueilla. Rajaamalla tapahtumapaikka-suodattimella pysäköintialueet ja muut alueet pois on mahdollista tarkastella paremmin varsinaiseen tieliikenteeseen liittyviä vahinkoja.

Liikennevahinkoportin lukuihin eivät sisälly Liikennevakuutuskeskuksen vuosittain käsittelemät yhteensä noin 5000 vahinkoa, kuten:

- Tuntemattoman moottoriajoneuvon aiheuttamat henkilövahingot
- Poron korvausvaatimukset
- Vakuuttamattomien ajoneuvojen aiheuttamat liikennevahingot
- Siirtovahingot
- Ulkomaisen moottoriajoneuvon aiheuttamat liikennevahinkoa.

4.1.1 Vertailtavuus muihin tilastoihin

Osa Liikennevahinkoportin sisältämistä liikennevahingoista ei sisälly Tilastokeskuksen ja Liikenneturvan vuosittain julkaisemaan viralliseen tieliikenneonnettomuustilastoon, joka perustuu poliisin tietoon tullessiin onnettomuuksiin. Virallisen tieliikenneonnettomuustilaston ulkopuolelle jääviä liikennevahinkoja ovat esimerkiksi:

- Vain omaisuusvahinkoihin tai järjestely- tai oikeuskuluihin johtaneet vahingot.
- Henkilövahinkoihin johtaneet liikennevahingot, joita ei ole ilmoitettu poliisille tai joista poliisi ei ole täyttänyt tieliikenneonnettomuusilmoitusta, mutta joiden johdosta on maksettu korvausta liikennevakuutuksesta.
- Tieliikennelain mukaisten teiden ulkopuolella tapahtuneet liikennevahingot.

Toisaalta Liikennevahinkoportin tietokanta ei sisällä tietoja joistakin liikenneonnettomuuksista, jotka esiintyvät virallisissa tilastoissa. Näistä suurin ryhmä on rattijuoppojen aiheuttamat kuljettajan henkilövahinkoihin johtaneet yksittäisvahingot.

Liikennevahinkoportin tietokannasta puuttuvat myös ne yksittäisvahingot eli yhden ajoneuvon vahingot, joissa ei ole aiheutunut henkilövahinkoja eikä vieraaseen omaisuuteen kohdistuneita omaisuusvahinkoja.

4.1.2 Lähdesuoja

Jos tilaston tietoja julkaistaan jossain muualla, tulee lähde mainita.

Onnettomuustietoinstituutti OTI ei vastaa aineistoihin tai niiden tulkintaan mahdollisesti sisältyvistä virheistä, mutta on valmis mahdollisuuksiensa puitteissa tarkistamaan tietoja alkuperäisaineistosta.

Tietojen mahdollisesta yhdistämisestä muihin tietoihin ja näin syntyvien tiedostojen lainmukaisuudesta vastaa käyttäjä.

4.1.3 Aineiston virheet

Aineistossa saattaa löytyä jonkin verran ristiriitaisia tai muuten virheellisiä tietoja, kuten tilastoissa yleensäkin tapahtuu. Esimerkiksi vahingon tilastointi on saattanut jäädä muuttamatta silloin, kun ratkaisu on muuttunut Liikennevahinkolautakunnassa. Tilastovirheitä korjataan sitä mukaa, kuin niitä havaitaan. Pienistä epätarkkuuksista huolimatta aineisto antaa varsin oikean kuvan vahinkojen jakaumista.

4.1.4 Yhteyshenkilöt

Lisätietoja liikennevahinkotilastoon liittyen voi kysellä portaalin yhteyshenkilöiltä.

Esa Rätty
Liikenneturvallisuuspäällikkö
esa.raty@oti.fi

Timo Kari
Tietovarastoinnin asiantuntija
timo.kari@vakuutuskeskus.fi